

Oplæg til foretræde for Undervisningsudvalget tirsdag den 15. maj 2018 kl. 14.15 - 14.30

Justering af udkantstaxametret for små erhvervs-gymnasier, så uddannelsesudbuddet ikke forringes.

Baggrund.

Der er for øjeblikket stor fokus på at sikre en god regional uddannelsesdækning og her er tilgængelighed til uddannelser centralt. Fra Danske Regioner hedder det, at "der skal være et bredt geografisk udbud af uddannelser, så de unge har mulighed for at vælge en uddannelse, der er passende for den enkelte og for at skifte mellem uddannelser". Endvidere skriver Danske Regioner således: "I dag udbydes det almene gymnasium (stx) i 100 byer, mens udbuddet af handelsskoler (hhx), tekniske gymnasium (htx) og erhvervsuddannelser er noget mindre.

Som Danske Regioner skriver, så er de almene gymnasier geografisk godt spredt rundt om i landet, mens erhvervsgymnasierne ikke har så stor geografisk spredning. Det er lykkedes at bibeholde flere små almene gymnasier, bl.a. fordi de får et fornuftigt udkantstaxameter. Desværre får små erhvervsgymnasier ikke et tilsvarende udkantstaxameter, så derfor foreslås det at ligestille gymnasierne på dette område, så udbuddet af de erhvervsgymnasiale uddannelser - dermed også erhvervsuddannelser! - ikke forringes.

Udkantstaxameter.

Almene gymnasier.

Modellen for udkantstaxameter for de almene gymnasier blev til i en tid, hvor der var pengeregighed i den almene gymnasiesektor og med den daværende solidaritet blandt de almene gymnasier, blev der fordelt penge til de små almene gymnasier. Det var netop for at sikre, at der også ude i udkanten forblev STX-uddannelser.

Udkantstaxametret dækker både det forhold, at det kan være nødvendigt at køre hold med få elever, men også det forhold, at små skoler har nogle nødvendige administrative og praktiske grundfunktioner, som udgør en meget høj omkostning udregnet pr. elev. Derfor tildeles udkantstaxametret til almene gymnasier med under 430 årselever. Udkantstaxametret beregnes som (430 årselever – antal årselever på skolen) gange 49.250 kr. (2018). Kan maksimalt udgøre 11.525 kr. pr. elev på skolen og/eller maksimalt 2.352.980 kr. pr. institution.

Erhvervsgymnasier.

Der er ikke nær så mange erhvervsgymnasier og de fleste er placeret på meget store erhvervsskoler/kombinationsskoler. Det fik stor betydning da man udarbejdede modellen for udkantstaxameter for erhvervsgymnasierne/-skolerne. Der blev ikke fokuseret på det forhold, at der findes små skoler, hvor der ligesom på små almene gymnasier er nogle nødvendige administrative og praktiske grundfunktioner, som udgør en meget høj omkostning udregnet pr. elev. Der blev kun fokuseret på det forhold, at det kan være nødvendigt at gennemføre undervisning med få elever på holdene. Derfor blev udkantstaxametret baseret på udbud og ikke generelt på antallet af elever. Samtidig var det ud fra nogle kriterier om, at kommunen hvori i skolen ligger er defineret som udkant. Det betyder i praksis, at der er store erhvervsskoler med flere tusinde årselever, der modtager udkantstaxameter, hvilket i princippet er godt nok, hvis alle skoler var store. Det er bare ikke tilfældet. De små erhvervsgymnasier er præcis lige så udfordret som de tilsvarende almene gymnasier ved det at være små, og det bør der rettes op på.

Hvad koster ligestilling af erhvervsgymnasier og almene gymnasier.

Der findes efter de sidst gennemførte fusioner kun 5 små erhvervsgymnasier, altså erhvervsgymnasier med under 430 årselever. Det er følgende steder (antal årselever i alt på skolerne inkl. erhvervsuddannelseselever står i parentes):

Tønder (323), Vejen (293), Varde (413), Grindsted (294) og Glamsbjerg på Vestfyn (180).

Disse 5 skoler har de samme problemer med at være små som tilsvarende almene gymnasier. Som eksempel kan næves det at leve op til persondataforordningen. Den ene opgave har kostet over 1.000 kr. pr. elev for Handelsgymnasiet Vestfyn i Glamsbjerg.

De 5 skoler har alle både erhvervsgymnasier og erhvervsuddannelser. Hvis erhvervsgymnasierne forsvinder, ja så forsvinder erhvervsuddannelserne også, og det er jo bestemt ikke det man hører er et ønske. Derfor er det helt afgørende, at disse 5 erhvervsgymnasier får de samme vilkår som de almene gymnasier.

Det vil koste under 8 millioner om året at få løst problemet.

Taksterne for de almene gymnasier er i 2018 således, at udkantstaxametret beregnes som 430 minus antal grundlagsårselever gange 49.250 kr. pr. årselev. Det kan maksimalt udgøre 11.290 kr. pr. elev der går på gymnasiet og maksimalt 2.352.980 pr. institution.

Naturligvis skal erhvervsgymnasierne ikke både have det nuværende taxameter pr. udbud og oven i dette udkantstaxametret efter STX-beregningsmetoden.

Derfor foreslås det, at erhvervsgymnasierne får det samme udkantstaxameter som STX, men modregnes deres udkantstaxametre pr. udbud - også erhvervsuddannelsesudbuddet.

Med forbehold for de helt præcise beregninger, vil det i runde tal betyde følgende:

Tønder, der i dag får ca. 500.000 kr. i udkantstaxameter, vil med 323 årselever skulle have det maksimale beløb på 2.352.980 kr. minus de ca. 500.000 kr. de får i dag, altså i alt et ekstra udkantstaxameter på **ca. 1.852.980 kr.**

Vejen, der i dag får ca. 500.000 kr. i udkantstaxameter, vil med 293 årselever skulle have det maksimale beløb på 2.352.980 kr. minus de ca. 500.000 kr. de får i dag, altså i alt et ekstra udkantstaxameter på **ca. 1.852.980 kr.**

Varde, der i dag får ca. 500.000 kr. i udkantstaxameter, vil med 413 årselever skulle have $(430-413) * 49.250 \text{ kr.} = 837.250 \text{ kr.}$ Herfra skal trækkes de ca. 500.000 kr. de får i dag, altså et ekstra udkantstaxameter på **ca. kr. 337.250 kr.**

Grindsted, der i dag får ca. 500.000 kr. i udkantstaxameter, vil med 294 årselever skulle have det maksimale beløb på 2.352.980 kr. minus de ca. 500.000 kr. de får i dag, altså i alt et ekstra udkantstaxameter på **ca. 1.852.980 kr.**

Handelsgymnasiet Vestfyn der i dag får ca. 500.000 kr. i udkantstaxameter, vil med 189 årselever skulle have det maksimale beløb pr. elev på $11.290 * 189 = 2.133.810 \text{ kr.}$ minus de ca. 500.000 kr., altså i alt et ekstra udkantstaxameter på **ca. 1.633.810 kr.**

Den samlede ekstra udgift, altså de "nye penge" ministeriet skal finde for at rette op på forholdene for de små erhvervsgymnasier ligger på omkring **7.530.000 kr.**

Da den økonomiske situation for erhvervsgymnasierne/-skolerne er en hel anden i dag, end da de almene gymnasier i sin tid lavede en solidarisk løsning, er det helt udelukket, at pengene kan findes ved omfordeling mellem skolerne. Det skal være "nye penge"!

Med den nye gymnasiereform stilles der de samme krav om kvalitet i erhvervsgymnasierne som i de almene gymnasier – store som små – og det kræver, at de basale bagvedliggende grundfunktioner er på plads på skolerne. Og det er præcis det, som det større udkantstaxameter er med til at sikre.

Vurderet ud fra den en udgift på under 8 millioner om året for at sikre det nuværende udbud af de nævnte uddannelser i de nævnte udkantsområder, mener vi ikke det er urimeligt forslag. Sådan set er det jo bare en ligestilling af gymnasiernes vilkår.

Udarbejdet af rektor Carsten Hogrefe, Det Blå Gymnasium / Handelsgymnasiet Vestfyn, Langbygårdsvej 6, 5620 Glamsbjerg.